

БҮРЯТ-МОНГОЛ ОН УНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 39 (3343) 1941 оной февраль 16. воскресенье СЭН 10 МУНГЭ

Эдбэринин культура тухай асуудалые партийна эдибхитэд зүбшэн хэлсэнэд

ОРЕЖ—600 хүнэй хабаадалгатай гордской партийно-ажалын эдибхитэдэй суглаан дээр, үйлдбэригдэх социалистическэ культура тухайда партийн горкомой секретарь нүхэр Селевскийн гэгшын хэвэн элдхэл зүбшэн хэлсэгдэб. Столицын предприятияудай жэшээгээр, хүдэлмэригдэг газараа ариг сөбөрээр ба культурнаар ба-

рижа байхын түлөө, станок, зэр-зэмсэгүүд ба материалуудые гамныхы: түлөө тэмсэл гордой заводууд ба фабрикаануута үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэб. Медведевэй нэрэмжэтэ заводой комсомолууд болбол заводойгоо территория дээрэ гурим байгуула, хэрэглэжэ боломоор элдэб хаядануудые суглуулаг байха юм. Цехүүдэй газрагуур ообо

отог боложо хэбтээн, хэрэггүй элдэб частыуд зайлуулагдаба. Зародой территория дээрэ хэбтэжэ байхан түмэрэй үртээн ба модной тайрагданууд суглуулагдажа, болохо зэргээр хэрэглэгдэж байна. Тус завод болбол энээнэй ашаар 150 мянган түхэриг алмаба. (ТАСС).

КООПЕРАТИВАЙ ЗӨӨРИНЕ ХУЛУУГШАД, УРИГШЭДЫЕ ХАТУУГААР ХЭНЭЭХЭ

«Эд хэрэглэгшэдэй кооперацийн хүдэлмэри тухайда» СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй тогтоол гарааар хоёр жэлнээ үзүү болоо. Эд бараанай эрьсые түргэдхэн ехэдхэлгэдэ, колхозно таряашадай урган байгаа хэрэгсэлүүдые хангалдаа энэ тогтоолой удхашанарын угаа ехэ байна. Худалдаа-наймаа эрхилдэг зарим эмхи-зургаанууд ажалшадай эрилтэнүүдые хангалгаар өөхөдхнөө хүдэлмэрине нэргээн байжаруулжа шадаагүйнөөн, тэршэлэн хэрэггүйгээ ба политическэ талаараа найдабаригүй хүнүүд эд хэрэглэгшэдэй кооперацийн нилээд олон эмхи-зургаануудта хүдэлмэрилжэ байхан дээрхээн, гүрэнэй зөөрине үрхэ ба алиболохоор хулгайлаха умарнууд тохёолдоно; олонхи кооперацинууд гүрэндоо олзо оруулхын орондо, хохидоо үзүүлэ; үнэн сэхэ хүнүүдые кооперативна хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүдхэ хэрэг хангалтагүйгээр ябуулагдана гэжэ кооперацийн эмхи-зургаануудай хүдэлмэрин бүхы дутуу дунда зүйлүүдые тэмдэглэхэ зуураа. ССР Союзай Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол советскэ культура худалдаа-наймаанай саашадаа дэбжэлтын дайшалхы программые хараалхан байгаа.

Энэ тогтоолые хүтэлбэри болгожо, эд хэрэглэгшэдэй кооперацийн эмхи-зургаанууд хүдэлмэрилдөө нилээд амжалтануудые туйлаа.

Парти ба правительствээр баталагдан шэнэ устанай ёһоор, пайшигууд хадаа оорынгөө хэрэгтэ өсөстөө хүрэтэр үнэн сэхэ хүнүүдые кооперацинуудай правленинүүдтэ хунган дэбжүүлэ, худалдаа-наймаанай эмхи-зургаануудай хүдэлмэрине сэг үргэлжэ шалгахы комиссинуудые хунгаа. Эд хэрэглэгшэдэй кооперацийн хүдэлмэрине хүтэлбэрилэн байжаруулха үнэн сэхэ, шаламар хүдэлмэрилгэдэ урган гараа. «Нютагай сьрьёһоо эдөө хоолой зүйлүүдые ба үргэн хэрэглэлэй эд товар үйлдбэрилгые ехэдхэхэ хэмжээ-ябууланууд тухайда» СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй байгша оной январин 9-эй тогтоолһоо шууха тобиололнуудые хэжэ, хүдэлмэрилдөө хүбилалтануудые хэжэ өхилэн кооперативууд манай республика дотор олон.

Баргажанай аймагай, Баянголой сельпо эд бараанай эрьсын түсэбые сэг үргэлжэ үзүүлэн дүүргэнэ. Эндэ үрилтэ отго болодоггүй. Жэшээтэ хүдэлмэрингөө түлөө Баянголой сельпо болбол Центросоюзай Хүндэтэ дөбтөртэ оруулагданхай. Иволгын аймагай, Сайнты сельпо 1940 онойнгоо түсэбые 170 процент гүйсэхэдхэн аад, 1941 оной 1-дехи кварталайгаа түсэбые 113 процент дүүргэ. Хойто-Байгалай аймагай, эд хэрэглэгшэдэй союз түсэбөө дүүргэлгээр республика дотор хоёрдохи нуури өзөлб. Мүн, бүлэлэй үедэ худалдаа-наймаанай хүдэлмэри-

лэгшэдэй дундааа хэвэн олон стахановоцууд ба ударнигууд урган гараа.

Тингэбөшье, СССР-эй Сьвнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1939 оной январин 25-ай тогтоолые мүнөө хүрэтэр бэлдүүлжэ шадаагүй ба гүрэндоо олзо оруулхын орондо, харин хохидоо үзүүдэг кооперативууд үшөөл байхаар. Эд бараанай эрьсын түсэбые дүүргэхэгүйнөө гална, мүн гүрэнэй зөөрине үрхэ ба хулгайлаха умарнууд үзэгдэнэ.

Зайграйн аймагай, Доодо Илькин сельпоной түрүүлэгшэ Серебрякова 35287 түхэриг, бухгалтер Харламыев 7275 түхэриг ба складчель даагша Филиппов 35411 түхэригэй үрилтэ хэвэн байна. Иволгын аймагай центрдэхи столовые даагша Гаврилов 11 мянган түхэригэй үрилтэ хэб. Селевскийн аймагай эд хэрэглэгшэдэй союзай складые даагша Нарфенов 6 харын торшо соо 13219 түхэриг үрээ. Энэ мэтгын төсөшөгүй умарнуудтай эрилтэнгаар тэмсэхэ ба гүрэнэй зөөри үригшэдые хуулин харюусалгада дари хабаадуулха хэрэгтэй.

Үрилтэ ба хулгай хэвэн умарнуудые мурдэжэ элирүүлэхэ тухайда СССР-эй прокуратура ба наркомтос тухай заабари гаргахан байна. Тэрэнэй ёһоор, эд хэрэглэгшэдэй эмхи-зургаануудай хүтэлбэрилгэдэ хадаа үрилтэ хэвэн умарые элирүүлэн дари, энэ хэрэгые мурдэлгэдэ үгэхэ улгатай ба энэенинень прокуратурын эмхи-зургаанууд 10 хоногой торшо дотор өсөслэн элирүүлэхэ ёһотой. Тээд, СССР-эй Прокуратурын энэ заабари зарим нютагуудта өвөлүүлэгдэнэгүй. Аймагай прокурорнууд ба арадай судьянууд болбол гүрэнэй зөөри үрилтэ тухай хэрэгүүдэй мурдэлгые ехээр улааруулна. 27900 түхэригэй үрилтэ хэвэн тухша хэвэн олон хэрэг Селевскийн прокуратурада ороһоор арбаад шахуу бара болоо. Эдэ хэрэгүүдые үзэжэ дүүргэхэнь үшөөл үдэ ха. 1941 оной январин 1-эй шалгалтын ёһоор, республика дотор 508 мянган түхэригэй үрилтэ тухша хамта 142 хэрэг мүнөө хүрэтэр мурдэлгөдөүг байха юм. Кооперативна зөөрине хулгайлагшад ба үригшэдые хатуугаар хэбэхэ хэрэгтэй.

Аймагуудай эд хэрэглэгшэдэй союзуудай хүтэлбэрилгэдэ урда хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго табигданхай. ССР Союзай СНК-гэй ба партийн Центральна Комитетэй энэ оной январин 9-эй тогтоолые большевистскэ ёһоор бэлдүүлэн, нютагай үйлдбэрине эмхидхэжэ, үргэн хэрэглэлэй эд бараае элбэг дэлбэг болгохо ба худалдаа-наймаанай эмхи-зургаануудай хүдэлмэрине арид байжаруулха, тини, колхознигуудай урган байгаа эрилтэнүүдые хүсэд хангахы шуухаа. Энэ зорилгы хэрэг дээрэн бэлдүүлхын тула, тубхын түрүүндэ, кооперативна зөөрине хулгайлагдана, үрхэ ябадалда өсөс табиха хэрэгтэй.

Баярай митингүүд

Түрүү предприятинууд—Улаантутга Муханай-консервнэ комбинат, Шалэй, автомобиль ба тракторнуудые зааба-риллаг, Паровоз-вагоно заводууд, Мелькомбинат, Суднануудые зааба-риллаг завод болбол XVIII конференциин зарлагдана үдэрые ажалай амжалтануудтайгаар угтаба. Дурсагданай предприятинуудай коллективүүд даабари-түсэбөө үзүүлэн гүйсэхэдхэн, эхэ ороноо улам бүри бүхэжүүлхын түлөө эршэмтэй шангаар тэмсэнэ.

Мүрсыөө үүсхэгшэ түмэр замайдид абаан уялануудаа хүндэтгөөр бэлдүүлжэ, ашаа зөөлгын, паровозуудые зааба-рилгын түсэбые үзүүлэн гүйсэхэдхэн; түсэбөөн үзүү 41000 тонно ашаа шэрбэ; 2700 тонно нүүрнэ алмаба. Ажалын алибаа фронтнууд дээрэ амжалтануудые туйлахын түлөө тэмсэл соо стахановоцууд-түрүүшүүлэй зэргэ улам үргэдэнэ. Машинист Коженееский, слесарь Осадчих, Сандаленко ба бусад олон хүнүүдэй нэрэн аадаршаа. ВКП(б)-гэй XVIII конференциин нэрэмжэтэ социалистическэ мүрсыөөндэ туйлаан амжалта дэбжэлтэнүүдэ сааша-шандэ бэхжүүлжэ, сталинскэ гурба-дахи табанжэлэй түсэбые энэ жэлдэ сүм гүйсэхэдхэн түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхые ажалла арад өрмөзөөнө гэжэ, үсгэлдэр удын забаралгын үедэ Улан-Удын предприятинууд ба эмхи-зургаануудта болоһон митингүүд заруулаа.

Үсгэлдэр үдэшлэн нитэгордой митинг болобо. Тэндэ хабаадагшн олон-мянган хүдэлмэрилшэд, инженерно-техникын хүдэлмэрилшэд, албахаагшад болбол большевистскэ партида, тэрэнэй ЦК-да, агууехэ Сталинда өсөстөө хүрэтэр үнэн преданнэ байнааа домострацилаба. ВКП(б)-гэй Горкомой секретарь нүхэр Татьянан болбол Конференцидэ бэлдхэлэй үедэ туйла-лан амжалтануудаа бэхжүүлэн ВКП(б)-гэй XVIII конференциин тогтоолнуудые бэлдүүлжэ, эхэ ороноо бүри бүхэжүүл-хын түлөө өсөшэ-сусаршагүйгээр тэмсэхынь хүдэлмэрилшэд, инженерно-техникын хүдэлмэрилшэд, алба хаагшдые уриаалхан байна.

Советскэ арад шэнэ дэбжэлтэнүүдээрэ бүхы дэлхэйе суурхуулха байнандай митинг дээрэ үгэ хэлхэн стахановоцууд Корженевский (Улан-Удэ станцин депо), Сандаленко (ИВЗ), ССР Союзай арадай артист Гомбо Цыденжапов гэгшэд хадаа парти ба правительствые, Сталинскэ ЦК-е ажалшадай зүгһөө найдуулбад.

Бүлээрнэ, олон мянган хүнүүдэй «Ура» хашхаралга, алига ташалга до-ро, арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда бөшөг мөгөн дуугаар баталаа албаа.

ТАРИЛГАДА БЭЛЭДХЭЛЫЕ ШАМДУУЛАЯ

Кабанскийн АЗО-е даагша нүхэр Вторин ба ахалагша агроном нүхэр Якутин гэгшэд мэнай корреспондент-тэй хөөрөлдэхэ зуураа, ингэжэ мэдүүл-бөд:

—Түрүү овошөвөдүүдэй республиканскэ зүблөнэй бүүдээр манай аймагта бага бөшө хүдэлмэри хэгдэ. Эртгын овошө элбэгжүүлжэ зорилгогойгоор, шэнэ теплицэнүүд баригдана. Энэ жэлдэ манай аймагай колхозууд зургаан теплицэе овошө тарихаар хараална. Шергинскэ сельсоведэй, Сталингай, Пушкинагай нэрэмжэтэ, Нюксскэ сельсоведэй XVIII партсездын нэрэмжэтэ эртельүүд эртгын овошө тари-гые энэ гэгһээр эхилхэнь.

Ажалые звеногой ёһоор эмхидхэлгэдэ угаа ехэ удхашавар олгожо, колхоз бүхэн ефремовскэ звенонуудые эмхидхэб. Одоо үедэ колхозуудай таряалан дээрэ урдынхитай жэшээшөгүй ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Аймагай-най бүхы колхозууд наг шэбхэ тариалгын түсэбые сүм гүйсэхэдхэб. Тэршэлэн, саһа тогтоолго, үннэ, шубуу-най аргаг суглуулаа эршэмтэйгээр ябуулагдажа.

Тарилгын хүрэнгэ хаа-хаанагүй хүсэд хаагдахан ба кондиционно болотороо дэбэрлэгдэнэ байна. Хүдөө ажахын зэр-зэмсэгүүдэй ба тракторнуудай заа-барилга нааар гүйсэхэдхэжэнь.

Хабарай тарилгые агротехническэ Јогонифон болзор соо үнэргэхын тула-да тэрэндэ бэлдхэлые эрид шамдуулаа!

ВЫСТАВКЭДЭ ХАБААДАХА ТУХАЙ МЭДҮҮЛГЭНҮҮД

СЕЛЕНГЭ. (Телефоноор абтаба).

Аймаг дотор хүдөө ажахын түрүүшүүл жэл өрөхэ бүри өлсөөр ургана. Тэдээр, үрөжэтэ газархаан үндэр баян ургаса хуряана, үүлтэр хайтай үхэр малые үсхэнэ.

Наахан, Селевскийн аймагай ажалшадай депутатуудай Советэй Гүйсэхэхэ Комитет болбол хүдөө ажахын түрүүшүүлгээ ороһон 245 мэдүүлгые баталба, тэдэнэй дунда МТС-эй хүдэлмэрилгэдэ 31, колхозой түрүү-лэгшэнэр ба орологшонор 6, зоо-техникууд 4, ветеринарна хүдэлмэрил-лэгшэд 5 байна. Мүн 4 колхоз, 2 МТФ, 2 ОТФ бии.

Жаргалантын сомоной, Тельманай нэрэмжэтэ эртель ба таренэй членүүд—47 хүн дэбжүүлэгдэб. Тус колхоз үнэргэн жэлдэ Хүдөөажахын бүхэсө-1940 ондошые хүдөөажахын бүхы хүдэлмэринүүдые ба мал үсхэбэрилгын түсэбые хүсэдөөр дүүргэнэ байна. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Очиров, эхин парторганизациин секретарь нүхэр Данзанов, солото нааашад нүхэр Жалсанова, Будаева гэгшэдэй мэдүүл-гүүд үзэгдэжэ, найшаагдаа.

Селевскийн МТС ЧТЗ трактораар дун-да жэшээгээр 1167 ба СТЗ ба ХТЗ-гээр —545, «У—1» трактораар 437 га газар элдүүлрлэб. МТС-тэ хабаадаг колхозууд 24700 га тарилгаһаа дунда жэшээгээр 10-10 центнер ургаса хуряан байна. Ушар нимхэнэ, энэ МТС выставкэдэ хабаадаха өрхө олобо. МТС-эй директор нүхэр Гармаев, директорые орологшо нүхэр Дашин-пылов, ахалагша агроном нүхэр Дулганов, ахалагша механик Найданов ба бусад кандидатууд-даар баталагдаба. МТС-эй солото ком-байнер нүхэр Б. Буянтуев 1938—40 онуудта дунда жэшээгээр 350 га хуряагаа, тэрэнэй хуряалан таря-ланһаа ба бүрийн 13,6 центнер ур-гаса абтаа.

«Большевик» колхоз аймаг соогоо эгээн томо колхозуудай нэгэн болоо. Эндэ стахановоцууд ба ударнигууд олошорно. Үүдэртэ малай һу-товарай фермнэ выставкэдэ хабаадажахань. Тус фермэ 1940 ондо 53 үнөөнхэ дун-да жэшээгээр 1873,5 литр һу абаһан ба наашиша Н. Цадеева, үнөөн бүриһөө 1941 литр һу нааба.

Загастайн сомоной, Сталингай нэрэмжэтэ колхоз болбол 1941 оной январин 1-дэ ехэ малаар хүнэй фермые —100,7 процент, хониной фермые—170 процент, гахайн фермые—112 процент хангаһан тулаааа выставкэдэ хабаадагсаа хүндэтэ өрхө олоһон бай-на.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Социалистическэ ажалай Герой, академик Сергей Алексеевич Чаплыгин. (Февраль 1941 он) ТАСС-ын фото.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол һуурин тосхонуудаа культурна болбосон болгогдонь колхозуудта тухалхын тулада республикын олонхи аймагуудта культурбригада гаргаһан байгаа. Эдэнэр хэвэн хүдэлмэрингөө дүнгүүд тухайда наахан БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум дээрэ мэдэсэб. Бригадада хабаа-дагшад—медицинн хүдэлмэрилгэдэ, БМАССР-эй Верховно Советэй депута-дууд, гэгээрэлэй хүдэлмэрилгэдэ ба бусад—колхозуудта бага бөшө тула-ламжа үзүүлэн байна. Нютагуудай интеллигенциин, колхозуудай эдибхи-тэдэй хабаадалгатай суглаануудые үн-гэргэжэ, саашадаа бүри болбосон ёһоор, ариг сөбөрөөр ажалууха тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэб, эдиб-хитэдэй үргэн хабаадалгатайгаар бө-лүүлэгдэхэ хэмжээябуулануудые ха-раалба. Социалистическэ уялануудые абажа, колхозууд хоорондоо мүрсые-нэй договор баталбад.

Ярууна ошоһон бригада (бригади-рын нүхэр Шнайдер) аймагай центр дээрехи интеллигентнэри суглаа хэжэ, тэдэнэрхэ бүридхэн культурбригада эмхидхэб. Тус бригадань нара бүри колхозуудта гаража, тулаха ба бү-төөһөн хүдэлмэринь шалгахы зорил-готой. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз-войхид 1941 он дотор клубаа хүсэд найнаар зааба-рилжа ба 2 дабхар болгохын тулада 15000 түхэриг, тэндэ библиотекэ эмхидхэхын тула 3000 түхэриг номлохо; хургуули, клубуудаа хоройлохо (ограда) ба тэндэ физкул-турна талмай, метеорологическэ станци байгуулаха; 50 хэһэг элдэб модо тари-ха; хургуули, клуб, улаан булан, со-моной Совет ба таряанажалай, мал-ажалай бригадануудые радиотой болго-хо; газартаряалангай ба малажадай бригаданууд дээрэ 3 улаан булан гүйсэхэ байгуулаха; ариг сөбөрые сах-ха уялануудые абажа. Мүн тэршэлэн, Молотовай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд хэдэн хэдэн хэмжээябуулануудые хараалба.

Эдын аймагта гараһан бригада (бригадирын нүхэр Амханов) Дэлдэ-Торын сомоной «КИМ», «Улаан Но-то» ба Энгельсын нэрэмжэтэ колхозуудта ябажа, тулаламжа үзүүлэн байна. Тэндэхи колхознигууд шэнэ

барилгануудые бариха, хуушан байра-нууд зааба-рилжа, ариг сөбөрые сахиха г. м. тодорхой уялануудые абажа. Гадна, эдэнэр болбол колхозно библиотекэ эмхидхэхын тула 1000-1000 түхэриг номлоо. Алцагай сомо-ной, Молотовай нэрэмжэтэ колхозой эхэнэрхэ ариг сөбөрые сахиха, үхи-бүүдэ зүбөөр хүмүүжүүлэхэ тухайда уялануудые абажа, өөһөд хоорондоо мүрсыеб.

Мүн, Селевскийн, Кяхтын, Зайграин, Түхэнэй, Бичурын, Мухэр-Шэбөрэй аймагуудай колхозууд пушкинайхидэй (Кабанск) уриагы хүндэтгөөр хү-лөөн абажа, республиканскэ мүрсыөөндэ олоороо оролсоһон байна.

Бригадада хабаадагшад болбол рес-публикын зарим колхозуудай центрүү-дын мүнөө хүрэтэр хүсэд болоосон болгодоогүй байһые ба энэ хэрэгтэ хүдөөгэй интеллигенциин хүсэд хабаа-дагшад, тулаламжа үзүүдөггүй бай-һые тэмдэглэб. Селевскийн аймагай, Ирогой хургуулин 16 багша, зо-нальна станцин хүдэлмэрилгэдэ, врачууд ба бусад, колхознигуудай дун-да ямаршые хүдэлмэри ябуудатгүй байһан тухайда БМАССР-эй Верховно советэй депутат нүхэр Шагдыров тэм-дэглэб.

Удаань, БМАССР-эй Верховно Со-вэдэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Борсөөв ингэжэ хэлэб: «Парти ба Правительство болбол ажалшадай культу-ра ба хүмүүжэлые дэшлүүлэхэ, бөөшн элүүр энхэ байхын түлөө, ардмэдэ хургаха хэрэгтэ угаа ехэ анхарал таби-на. Бидэнэр болбосон ажабайдалай удхашанарые колхозниг бүхэндэ ой-гуулжа, ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлэхэ тухай ВКП(б)-гэй XVIII съездын тогтоолнуудые дүүргэ-хын түлөө тэмсэхэ ёһотойбди.

Нютагай ажауылдбэрине хүгжөөхэ тухайда ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-ай Совнаркомой тогтоол хадаа колхозни-гуудые шууха хэрэгсэлүүдээр хангала аргабайдал олгоно.

Бригадада хабаадагшадта, ажалын дөбөртэ бөшөгтөгэйгээр, баясхалай хүргэхэтөө хамта, саашадаа колхозуудтай бата барисаа байгуулхы-ень, абаан уялануудай гүйсэхэлые шалгахы ба бодото тулаламжа үзүүл-хынь культурбригадинхидые гүйсэ-

ХИЛЭ САХИГША, НКВД-гэй СЭРЭГҮҮДЭЙ УЛААН-АРМЕЕЦҮҮДЫЕ БА НАЧСОСТАВЫЕ СССР-эй ОРДЕНУУДААР БА МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАЛГА

Хилэ сахигша, СССР-эй НКВД-гэй сэрэгүүдэй ХХ жэлэй ойтой дашарамдуулан, социалистическэ эхэ оронойгоо хилые амнаһаа гамнангүй, баатарлигаар сахдагайны түлөө мүн сэрэгтэй ба политическэ бэлэдхэлэй хэрэгтэ гайхамшаг туйлалтануудые туйлаһанайны түлөө, СССР-эй, Верховно Советдэй Президиум болбол хилэ сахигша, НКВД-гэй сэрэгүүдэй улаанармеецүүдые ба начсоставые СССР-эй орденуудаар ба медальнуудаар шагнаба. Хамта 384 хүн шагнагданан байна.

Улаанармеец нүхэр В. И. Иванов, полковник В. Е. Поленов, ахалагша лейтенант В. И. Пылев, генерал-майор Т. Ф. Филадельфов гэгшэд Лениний орденуур шагнагдэба.

Контр-адмирал С. М. Воробьев, лейтенант И. П. Ганжа, ахалагша лейтенант М. М. Жуковский, младша лейтенант Ф. И. Конышов, политрук Я. С. Кравченко, улаанармеец Г. А. Петров, майор П. В. Пискунов, ахалагша лейтенант А. Д. Ракин, младша командир С. С. Сакал ба улаанармеец В. Ф. Филипенко гэгшэд Улаан Тугай орденуур шагнагданан байна.

Улаан Одонной орденуур 104 хүн шагнагданан ба тэдэнэрэй дунда: капитан В. Ф. Агерков, майор В. А. Агеев, ефрейтор А. И. Айкашев, генерал-лейтенант П. А. Аргемьев, полковник Я. Д. Астафьев, младша лейтенант С. Т. Бойко, бригадна комиссар Е. И. Борисоглебский, подполковник Л. А. Головкин, комбриг Д. П. Жебровский, капитан-лейтенант С. П. Жаданов, ахалагша лейтенант А. А. Жидко, генерал-майор Д. В. Крамарыук, 2-дохи рангыл военврач Т. П. Мишин, улаанармеец

А. М. Мудунуров, улаанармеец В. Поленко, генерал-майор Ракутин, генерал-лейтенант Г. Г. Соколов, ахалагша сержант П. И. Николаев ба бусад бии.

«Хүндэлэлэй тэмдэг» орденуур 53 хүн шагнагданан ба тэдэнэрэй дунда: бригадна комиссар Н. Т. Андрианов, полковник И. В. Анижеев, улаанармеец М. Ахунов, полковой комиссар П. И. Балдик, подполковник Н. В. Беляев, СССР-эй Черновица областин, Хлинск районой, Черепкоуцы селодо хуушга И. Г. Бугил, Таджикистанай КП(б)-гэй Даштиджумска Райком, секретарь Г. И. Бушев, 1-дэхи рангыл ветврач Ф. Н. Гулыот, УССР-эй Станиславска областин, Недворянка районой, Зеленое селогой хүдэлмэришэн Д. К. Дзевчук, батальонно комиссар Я. И. Земляков, майор А. П. Изугенов, диветврач Б. Ф. Капустин, Туркменске ССР-эй, Ашхабадска областин, Бахардонска районой, Хан-Кари, госхозной колхозник Рейжеп Оглы Ирмап, батальонно комиссар Г. И. Навейшвили, 1-дэхи рангыл интендант Ф. И. Николаевский, Таджикиска ССР-эй, Даштиджумска райфогот агент Муял, Одинаев, генерал-майор И. А. Петров, Аджарска АССР-эй Батумска районой, Аджарис Цхали тосхойной колхозник Хасан Ходжович Савралидзе, полковой комиссар Н. П. Шапов, БССР-эй, Брестскэ районной, Клейники деревиндэ хуушга Я. В. Якубчик ба бусад бии.

«Отвагы түлөө» медалуур 71 хүн шагнагданан ба «Дайшалхы габьягага түлөө» медалуур—140 хүн шагнагданан байна. (ТАСС).

Шэлэй механизированна заводой шэл отологшо Д. Б. Жапов үйлдбэрингоо нормыз сэг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ. Нух.р Жапов болбол 18 дугаар партийна конференциин нэрэмжэтэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, январь нарада даабарья 131 проц. гүйсэхдөө. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Б. Жапов хүдэлмэридөө. П. Новиковой фото.

Мүрысөөгөө улам үргэдхэжэ байна

Улан-Удын узелай коллективэй түрүү хүнүүд—кровоосовецүүд ба станковедүүд ажалай үндэр бүтөөсөнүүдые туйлаагар нилээд ехэ амжалтануудтай. ВКП(б)-гэй ХУШ конференциин нэрэмжэтэ паровозуудай колонно болбол паровой гүйлгын тусэбые 121 процент хурдадханан ба мүрысөөндэ оролсоһоно хойшо 523756 килограмм түлэшэ алмаһан байна.

Ашаар, бага бэшэ амжалта туйлаа. 60 мянган километр ябуулһанай удаа тээ паровозоо заһабарилгада оруулхын орондо 130 мянган километр хүрэтэр ябуулаха уялга абаба. Түрүүшүүлэйгээ эрхим жэшээгээр, Улан-Удын узелайхид бүгдөөрөө найнаар хүдэлмэрилнэ. Бүхэсоюзна ХУШ партконференциин нэрэмжэтэ мүрысөөе улам саашань бүри эршэмтэй ябуулажа, шэнэнүүд амжалтануудые туйлахаар зоригжонхой. **Б. ОНОНСКИЙ.**

100 айлда радио табихань

Доодо-Бургалтайн сомоной (Зэдэ), Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз бүлэй хэдэн жэлүүдэй торшо соо колхозно центрээ болбосон болгодоор бага бэшэ амжалтануудые туйлаба. Колхознуудын гэр байрнуудтаа ариг сөбөрөө ажаһуудог болоо.

Мүнөө тус колхоз 1941 оной майн 1 хүрэтэр 100 айлуудаа радиотой болгохо гэжэ тогтообо. **Лопсон ЦЫДЕНОВ.**

Абаһан уялгануудаа дүүргэжэ эхилээ

Закононой аймагай, Цакирай сомоной, Ленинай нэрэмжэтэ колхозной членүүд хүдөө иотагуудые культурина болбосон болгохо тухайда Пушкинай нэрэмжэтэ колхознойхид урьалые зүбшэн хэлсэжэ хайшаһан ба бодото уялгануудые абаһан байгаа. Мүнөө элэнэр уялгануудаа дүүргэжэ эхилээ: барилгын тусхай бригада эмхидхэ, малажалай ферма ба полевой стан дээрэ 1-1 улаан булан түхээржэ, тэн-

дээ номууд, газетэнүүд ба бусад культурина хэрэгсэлүүдые табья; хуушан башиня найнаар заһабарилла; малажалайга ферма дээр хөөр бани барья; колхознигуудайгаа 100 гарые сагаадла. Гадна, эндэхи ариг сөбөрэй комисси колхознигуудай гэр бүхэндэ орожо, тэдэнэй ариг сөбөрөе ямараар сахидагынь шалгадаг байна. **Б. ШОЕНОВ.**

Отличнигуудта—баясхалан

ВКП(б)-гэй ХУШ конференциин нэрэмжэтэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэйгээ ашаар, Красноярска (Иволга) дунда хуруулин 7-дохи классай хурагшад үндэр успеваемость туйлаба. Отлична хурагшай ба журамай түлөө 7-дохи классай хурагшад А. Каленых ба П. Паданкина гэгшэдтэ хуруулин дирекция

баясхалан хүргэбэ. Тус хуруулин 11 комсомолец Хүдэлмэришэн-Тарашанай Улаан Армии ХХIII жэлэй нэрэмжэтэ урилдаанда бэлэдхэхэ зуураа, ГТО-гэй үбэлэй нормо санаар үгэбэ. Мүн, 18 хурагша БГТО-гэй нормо үгөө. **КОСТЕЕВ.**

Выставкэдэ хоёрдохёо хабаадахань

Кабанскын дунда хуруулин 5-лахи классай хурагша Тоня Николаева «Зозуля» ба «Февраль» гэжэ тургануудые шэфтээ абаад тэжэжэ байна Тоня шэфтээ абаһан залуу малнуудаа гон оролдосотойгоор эдэлүүлдэг ба

байрын сөбөрлэдэг юм. Мүнөө эдэнх үлэр бүри найжаржа байна. Тоня болбол «Февральда» улаан бойлотго оёжо зүүлгээ. Эдэ тугалнуудын Тониние танидаг болоһон ба холоһоо хараад гүйжэ ерадэг байна. **М. Ал.**

Оборонно фильмнуудые харатмы!

Кинотеатруудта, городской ба хүдөөгэй клубуудта, культурын байшангуудта, февралын 25 хүрэтэр

УЛААН АРМИИН ХХIII ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРИУЛХАН

ОБОРОННО ФИЛЬМНУУД ХАРУУЛАГДАХАНЬ

Эгвэн эрхим уранхайханай, хроникально-документальна ба научна элитэ фильмнууд ородой гайхамшаг полководцууд тухайда, ЛЕНИНЭЙ ба СТАЛИНАЙ хүтэлбэрээр Агуухэ Октябрийн түлөө тэмсэһэн түүхэтэ байлаанууд тухайда, гржданска дайнай мартагдашагүй үлэрүүд тухайда, Улаан Арми ба Улан-Сэрөгэй Флот тухай ба социалистическэ өхэ оронойгоо түлөө тэдэнэрэй яжа тэмсэһэн тухайда, советскэ залуушуудай алдар солото хэрэгүүд тухай ба өхэ ороноо хамгаалхаар тэдэнэрэй бөлөн байһан тухайда имөөүүд

- фильмнуудые харатмы!
- ЛЕНИН ОКТЯБРЬДА ЛЕНИН 1918 ОНДО Балтикын депутат Агуухэ толон Максим тухай трилоги Балтицууд Советскэ эхэ оронойгоо түлөө
- Чапаев Еидэнэр Кронштадтаабди Минин ба Пожарский Нэгэдэгээр Петр Агуухэ гражданин Комсомольск
- Правительствын член Маннергеймын лини Дунай дээрэ Сүлөөлэлгэ Дайшалхы залуу наһан Шэнэ дэлхэйн үдэр.

Харагшад болбол кино-сеансуудай өхилхын урда Улаан Армиин ба Улан-Сэрөгэй Флодой босүүдтэй, командирнуудтай уулзаха байна.

БМАСР-эй СНК-гэй дэргэдэхэ кинофикацияин Управлени ба „Главкинопрокадай“ Бурят-Монголой конторо.

ССР Союзай Прокуратурада

Прокуратурын органууд болбол зарим хэдэн промышленна предприятияудай шанар муутай ба стандартна бэшэ продукция гаргаһан тухай хэрэгүүдые мурдажэ дүүргэбэд. Эдэ хэрэгүүд судар харгалдажа, гэмтэ януурнуудын СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Указуур байгуулагдаһан болзорой ёһоор түрмэдэ хууһаар шийдхэгдэн байна.

Эдэ хэрэгүүдые мурдаглын эсэстэ тодорһонинь, шанар муутай продукция гаргалгын гол шалтгаанинь хадаа технологическа заршамые бүдүүлгээр өбдөдөг ба шанарые хинан шалгалгыг гон муугаар эмхидхэн ябадал бодоно. Голодһон болбол ехэнхи ушарта, заршам өбдөдөг, ноһоо назагай ба технологин эрилтэнүүдтэ хайша хэргээр хандадаг ябадалай эсэстэ тохёолдодог байна.

Рудин нэрэмжэтэ завод болбол (Ворошиловградска областин) томо машинбайгуулгын (паркомдай) манай промышленностийн томоууд предприятияудай хэрэгсэдэг элдэб явзын хуурайнуудые үйлдбэрилдэг байна. Тус заводой хүтэлбэрлэгшэдэй уялгата хүдэлмэридөө харюусалгагүйгөөр хандагайны ба найн шанартай продукция гаргахын түлөө оройдоо оролдотгүй байһанайны эсэстэ, Рудин нэрэмжэтэ завод богонихон болзор соо стандартна бэшэ 20000 хуурай гаргаһан байха юм.

Тус заводой цехүүдтэ ба табагуудта технологическа эриятэнүүдые бөөлүүлдэггүй ушарнууд сэг үргэлжэ үзэгдэдэг байгаа. Заводой хүтэлбэрлэгшэд болбол голодһо гаргадаг хүнүүдтэ зөөлөнөөр хандадаг. Завод хадаа голодһо гаргадаг ябадалһаа туйлай ехэ гэрзада ороһонше наа, голодһо гаргагшадһаа 1940 оной 10 нарын торшо дотор оройдоо 1000 түхэриг дарһан байна. Голодһон тухайда хүдэлмэришэдөө ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдөө ороһон сивлаанууд тооглодоггүй байна.

Энэ хэрэг тушаа заводой директор Котов гэгшэ 1940 оной июлин 10-ай Указай ёһоор 7 жэлдэ түрмэдэ хаагдахаар шийдхэгдэн ба ОТК-гэй начальник Аорамович гэгшэ—5 жэлээр шийдхэгдэбэ.

СССР Союзай бүд нэхэлгын промышленностийн Наркомадай, Короленкын нэрэмжэтэ, бүд нэхэдэг машина байгуулгын завод (Ивановска область) сэг үргэлжэ шанар муутай продукция гаргадаг байгаа. Энэ заводой директор Зайцев ба главна инженер Ткаченко гэгшэд захилга хэгшэдтэ голодһо эль-

гээдэг байба. Тэдэнэр өөһөднгөө уялгата хүдэлмэрижэ найн дураараа дүүргэжэ байһан ОТК-гэй хүдэлмэрилэгшэдэй голодһые элирүүлдхэдэ гэдэнэрые зандааг, айгадаг байба. Нэгэтэ, ахалагша инженер Ткаченко гэгшэ голодһые түлжихын зоригоор, цергежо зорюута забажа, ОТК-гэй хүдэлмэрилэгшэдые мэхэлһэн байна.

Зайцев ба Ткаченко гэгшэд захилга хэгшэдтэ муу шанартай продукция үгэхые али болохо аргаар оролдодог байгаа. Гэдэнэр эбдэрхэй ямар мэтэн частинуудые дахын заһабарилха гү, али нэлгэхэ уялгануудые үгэдэгшые наа, тэрэнээ дүүргэдэггүй хэй.

Тийш. 1940 оной июлин 10-ай Указай ёһоор Зайцев болбол 5 жэлдэ түрмэдэ хаагдахаар шийдхэгдэн ба Ткаченко гэгшэ—6 жэлээр шийдхэгдэбэ.

Курска мотор заһабарилгын заводто шанарые хинан шалгаха ябадалай дуугаар эмхидхэгдэхэй байһанайны тодруулагдаба. Тус заводохи ОТК-гэй начальник Васильев 6 жэлдэ түрмэдэ хаагдахаар шийдхэгдэбэ. Цехэй начальниг Орлов гэгшэ технологическа заршамые өбдөнэйгээ түлөө 1 жэлэй болзортой заһалтын хүдэлмэридэ ябахар шийдхэгдэн байна.

Галай аюулые сахиха түхээрлэг. Брянска завод тон харюусалгатай продукция гаргадаг байна. Гэбэшье, тус заводой главна инженер Семерня гэгшэ продукцияин шанарай тухай асуудалда тон лэ харюусалгагүйгөөр хандадаг байгаа. Тэрэ хадаа захила хэгшэдтэ «юу үгөөшымнай абаха наа, абагты, үгы наа—юушые абахагүйт» гэжэ мэдүүлдэг байгаа.

Семерня болбол стандартнуудай ба техническэ услонинуудай эрилтэнүүдһээ зоргоороо сухарихые зүбшөөрдөг байһан ба хүдэлмэрилэгшэдэй тэрэниие арсахадань «хэрэгтэй байхалан абаха» гэжэ харюусадга байгаа.

Завод дээрхи хэмжэлгын зэр-зөмсөгүүдын эбдэрхэй байба, ОТК-гэй аппаратын мэргэжэлгүй хүдэлмэрилэгшэдөөр бүридхэн байгаа. Энэ хадаа муу шанартай продукция гаргалгын нэгэ шалтагажы болоно.

1940 оной июлин 10-ай Указай ёһоор, Семерня гэгшэ 7 жэлдэ түрмэдэ хаагдахаар шийдхэгдэбэ.

Гүрэнэй ингерестэ эсэргүү ябуулануудые хэһэн гэмтэ януурнууд болбол мүн хойшодоомые 1940 оной июлин 10-ай Указай ёһоор прокуратурын органуудаар судай харюусалгада хабаадуулагдаха байна.